

Article type: Research Article

The Structural Model of Parents' Literacy Level with Academic Enthusiasm and Academic Boredom of Students with Learning Disabilities

Jamal Salimi¹ , Seyed Jamal Barkhoda^{2✉} , Abdollah Azizi³

1. Associate Professor, Department of Educational Sciences, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Kurdistan, Sanandaj, Iran. E-mail: j.salimi@uok.ac.ir
2. Corresponding author, Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Kurdistan, Sanandaj, Iran. E-mail: j.barkhoda@uok.ac.ir
3. Master of Curriculum Planning, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Kurdistan, Sanandaj, Iran. E-mail: abdullah.azizi@uok.ac.ir

Article Info

Article history:

Received 16 December 2023

Revised from 6 March 2024

Accepted 16 March 2024

Keywords:

Academic Enthusiasm,
Boredom,
Learning Disabilities.

ABSTRACT

Objective: The aim of this research is to explore how parental literacy is related to academic enthusiasm and academic boredom among secondary school students with learning disabilities.

Methods: The study is classified as "applied" due to its purpose and "descriptive-survey" due to its method. The population consisted of all 250(92 girls and 63 boys) secondary school students (7th to 9th graders) who have learning disabilities and attend special education schools in the Kurdistan Province during 2022 and 2023. To determine the sample size, the Krejcie & Morgan table was used to select 155 students. Data was collected using a parent literacy questionnaire developed by the researchers (PLQ), an academic enthusiasm questionnaire by Fredricks, Blumenfeld & Paris (QAE), and an academic boredom questionnaire by Pekrun, Götz, Titz, and Perry (QAB). Data analysis was performed using SPSS26, and the structural equation model fit was performed using the Smart PLS3 package.

Results: The findings indicated a significant association between parental literacy and academic enthusiasm and academic boredom in secondary school students with learning disabilities, where parental literacy is capable of explaining 89% of the variance in academic enthusiasm and academic boredom.

Conclusions: These results suggest that parental literacy can enhance students' enthusiasm and lessen academic boredom.

Cite this article: Salimi, J., Barkhoda, S. J. & Azizi, A. (2024). The structural model of parents' literacy level with academic enthusiasm and academic boredom of students with learning disabilities. *Cognit Strateg Learn*, 12(22), 205-221. <https://doi.org/10.22084/J.PSYCHOLOGY.2024.28663.2650>

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

Copyright © 2024 The Authors.

Publisher: Bu-Ali Sina University.

Extended Abstract

1. Introduction

One of the most controversial issues of concern to psychologists and especially education activists is learning disability (Ezzatibai and Aghajani, 2022). According to published global statistics, 3.5 to 6% of learning disability problems have been reported among students, and this statistic for Iranian students with learning disabilities is 4 to 12% (Nuzhari, Zare, Karimi, and Jashani, 1401). Learning disability, in the fifth edition of the manual for the diagnosis of mental disorders, which used to include the inability to write, math, reading and learning problems separately, has been changed to a specific learning disability and is introduced as a specific learning disorder (Ganji and Ganji, 2013). These types of children in school, despite having average or higher intelligence, have defects that require more attention to learn the material; According to Dehghani and Pasalari (2017), they need a lot of effort to learn simple subjects, and they are always supported in school to succeed. And students with learning disabilities always have less academic enthusiasm than their peers (Plata, Trosti and Glasgow, 2005).

Academic enthusiasm is one of the new concepts in the field of education and learning (Bashrepour and Aini, 2022). As Shafi Rait and Zoghi (2022) believe that this concept is a purposeful and initiatory movement of students towards academic activity; which brings positive excitement, continuous psychological investment and easy initiation of learning among individual efforts. This multi-dimensional conceptual phenomenon has behavioral dimensions (efforts, asking others for help to do homework and insisting on it), cognitive (such as cognitive and metacognitive strategies) and motivation (including dimensions of value, feeling and emotion) (new, 2018); which in turn affect the academic performance of students (Alonabadi, Arefi and Rezaei, 2022). As studies (Miller, Greene, Montelfo, Ravindran and Nichols, 1996) have reported a strong relationship between academic success and cognitive enthusiasm; also, psychological passion has a significant relationship with commitment to school such as persistence on assignments, involvement and regular attendance in class. On the other hand, students with learning disabilities have a lack of enthusiasm, a low self-regulation strategy in learning (Folk, Brigham, and Lumehman, 1998; Classen and Lynch, 2007; Zahid, Reji, and Omid, 2013), and dangerous behaviors, academic failure, and dropping out of school. And lack of success is seen in them (Finn and Rock, 1997).

Academic boredom is a negative and deactivating emotion that occurs in educational situations (Jay, Ruslan, Mukhtar Mohammad, Zar-Mahzbieh 2021). Also, Nik Andam Kermanshahi, Safaizad, Erfani and Yar Ahmadi (1400) noted that academic boredom is defined as a negative emotion with emotional, cognitive, physiological, motivational components. This excitement appears when students feel a lack of value in doing homework in academic situations (Akbari, Javidpour and Kazemi, 2014) Experimental studies (Hakmatian, Noshadi and Nikdel, 2017) show that academic boredom is associated with performance. Poor academic performance, dropping out, and absenteeism from school are related. In addition, researchers have identified the harmful effects of academic boredom on physical and psychological health (Delavarpour and Hassan Chari, 2018). In a research, Wolff, Ario, Muldner, Barelson, Cooper and Dolan (2010) showed that learning disability is one of the potential causes of students' academic boredom while attending class, while learning and doing homework. In another study, Moradi, Fathi, Gharibzadeh and Faidefar (2015) showed that academic burnout is higher among students with learning disabilities compared to their peers. Also, Sainio, Ekland, Hironieh, Ahonin and Kirvern (2021) reported that students with learning disabilities are more prone to the negative emotion of academic boredom than normal students. Therefore, the main goal of this research is the

structural model of parents' literacy level with academic enthusiasm and academic boredom of students with learning disabilities.

2. Materials and Methods

The current research is fundamental in terms of its purpose and in terms of paradigm, it is in the category of descriptive-correlation quantitative research. The statistical population of the present study included all students with learning disabilities at the secondary level, numbering 260 people in the schools of Sanandaj city, who were studying in the exceptional schools of Sanandaj city in the academic year of 1401-1402. To determine the sample size, Cochran's formula was used and the sample included 155 people who were selected by simple random sampling. The criteria for the inclusion of people in the research were as follows: suffering from a learning disorder, studying in the first secondary level, not suffering from other psychological disorders based on the psychological files available in the school, the consent of parents and students to participate in the research, criteria The exit was also due to the lack of satisfaction of participating in the research and not completing the questionnaires.

3. Results

The average and standard deviation of the variables of parental literacy, academic enthusiasm and academic boredom: in table (3) the average opinions of the statistical community are included in the dimensions of parental literacy and academic enthusiasm and finally academic boredom. The results show that from the students' point of view, the most important dimension of academic enthusiasm is related to the emotional enthusiasm index "feeling of staying in the classroom" with an average of 3.79 and a standard deviation of 1.81 and the emotional variable "love and interest in classroom activities" with an average of 74.3 and the standard deviation is 1.129. According to the students, the lowest variable is related to the behavioral enthusiasm index of "paying attention to the classroom" with a mean of 2.58 and a standard deviation of 1.130.

Cronbach's alpha is considered a traditional criterion for measuring reliability and evaluating internal consistency. Cronbach's alpha value greater than 0.7 indicates acceptable reliability. According to table (4), all these criteria are higher for the current variables, which will indicate the appropriateness of the reliability of the research. However, the composite reliability criterion in structural equation modeling is considered a new and better criterion than Cronbach's alpha. According to table (4), the values of all variables are higher than 0.7, which confirms the appropriate fit of the research measurement model. And finally, the average variance criterion is extracted, which is the average amount of variance shared by each structure with its indicators. According to table (4), the average value of extracted variance greater than 0.5 shows acceptable convergent validity.

R² values: The second criterion in fitting the structural equation model is the R² coefficients, which represent the percentage of variance explanation of a dependent variable by the independent variable. The three values are 0.19, 0.33 and 0.67 as criteria values for weak, medium and strong values. As shown in table (6), the lowest value of R² for the index of economic literacy is 0.411 and emotional passion is 0.432, and the rest of the dimensions are higher than 0.67, which indicates the strong fit of the structural model of the research.

Table 1. The amount of coefficients R2

Variable	R2 value	Research Dimension Model	R2 value
Academic Enthusiasm	0.877	Economic Literacy	0.411
		Social Literacy	0.789
		Cultural Literacy	0.731
		Cognitive	0.760
		Emotional	0.432
		Behavioral	0.795
		Classroom Learning	0.805
	0.665		0.877

4. Discussion and Conclusion

The purpose of this study is to analyze the role of parents' literacy in academic enthusiasm and academic boredom of students with learning disabilities in secondary school in Sasandaj city. The obtained results showed that there is a positive and significant relationship between parents' literacy and students' academic enthusiasm and academic boredom, and the conceptual model of the research has a good fit. The results of the research are in line with the results of Salehi (2015), Charusazi and Manochehri (2015), Ahmideh and Al-Moadeb (2020). In explaining the results, it can be said that family and their literacy are one of the important factors of learning and growth of children with learning disabilities. Cultural literacy of parents has a significant impact on acceptance and non-acceptance, comparison with other peers and reasonable expectations from children; Families with favorable cultural, social, economic conditions, child rearing styles, etc., make their children understand more about their culture and, as a result, play an important role in their academic success (Arkhodi Ghale Noi et al., 2022). Also, social literacy of parents has positive consequences. Parents who care about their children's academic success and follow up their problems seriously in schools are a sign of their rich social literacy. Students whose parents have low literacy do not follow up on their problems; but educated parents show more responsibility towards their students' problems (Mohammadi et al., 2018). On the other hand, if a family is unimportant to their children's issues or does not have a correct view of this issue. In the long term, they find problems such as weak social development, low self-esteem, self-concept problems, etc. Shahrakipour, Karimzadeh and Karamati (2008). In general, it can be said that the level of parental literacy and family dynamics contribute to the academic progress of students with learning disabilities (Arkhodi Ghale Noue, 2022).

5. Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: All ethical principles are considered in this article.

Funding: This research did not receive any grant from funding agencies in the public, commercial, or non-profit sectors.

Authors' contributions: All authors have participated in the design, implementation and writing of all sections of the present study.

Conflicts of interest: The authors declared no conflict of interest.

مدل ساختاری میزان سواد والدین با اشتیاق تحصیلی و ملال تحصیلی دانش آموزان دارای ناتوانی یادگیری

جمال سلیمی^۱ , سید جمال بارخدا^۲ , عبدالله عزیزی^۳

۱. دانشیار گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران. رایانامه: j.salimi@uok.ac.ir

۲. نویسنده مسئول، استادیار گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران. رایانامه: j.barkhoda@uok.ac.ir

۳. کارشناس ارشد برنامه ریزی درسی، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران. رایانامه: abdullah.azizi@uok.ac.ir

چکیده

اطلاعات مقاله

هدف: مدل ساختاری میزان سواد والدین با اشتیاق تحصیلی و ملال تحصیلی دانش آموزان دارای ناتوانی یادگیری است.

روش: تحقیق حاضر از لحاظ هدف (کاربردی) و از نظر ماهیت و روش (توصیفی - پیمایشی) است. جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان مقطع متوسطه (هفتم تا نهم) ۲۶۰ نفر (۹۲ دختر و ۶۳ پسر) بودند که در سال تحصیلی ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۱ در مدارس استثنایی شهر سنندج مشغول به تحصیل بودند. جهت تعیین حجم نمونه از جدول فرمول کوکران نمونه‌ای با تعداد ۱۵۵ نفر را به عنوان مشارکت کننده در پژوهش انتخاب نموده‌اند. جهت گردآوری داده‌ها با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته سواد والدین (PLQ)، اشتیاق تحصیلی فردریکز و بلوندفیل (QAE)، ملال تحصیلی پکران همکاران (QAB) استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزارهای SPSS 26 و جهت برازش مدل اندازه گیری از مدل معادلات ساختاری SmartPLS3 استفاده گردید.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد که در میان مؤلفه‌های میزان سواد والدین سواد اجتماعی با ضریب t -value (۶۰/۳۹۶) قوی‌ترین رابطه را در میان مؤلفه‌های متغیر مستقل نشان می‌دهد. همچنین نتایج حاصل از ضریب بتا نشان داد که بیشترین تأثیر مشاهده شده در میان متغیر مستقل مربوط به سواد اجتماعی "۰/۷۸۹" و بیشترین تأثیر پذیری در میان متغیر وابسته مربوط به ملال تحصیلی در مؤلفه ملال تحصیلی یادگیری با ضریب بتای (۸۷۷/۰) است.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج به دست آمده میزان سواد والدین هم بر اشتیاق تحصیلی و هم بر ملال تحصیلی تأثیر دارد و انگهی این تأثیر در اشتیاق رو به فزونی و در ملال تحصیلی رو به کاهش است. بدین معنا که هر چه میزان سواد والدین بالا باشد ملال تحصیلی رفتاری، عاطفی و کلاسی کاهش می‌یابد.

تاریخچه مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۹/۲۵

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۱۲/۱۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۲/۲۶

کلیدواژه‌ها:
اشتیاق تحصیلی،
ملال تحصیلی، ناتوانی
یادگیری،
سواد والدین.

۱. مقدمه

از جمله مناقشه برانگیزترین موضوعات مورد توجه متخصصان روانشناسی و به‌ویژه فعالان تعلیم و تربیت، ناتوانی یادگیری^۱ است (عزتی بایی و آقاجانی، ۱۴۰۱). مطابق آمار منتشر شده جهانی ۵/۳ تا ۶ درصد مشکلات ناتوانی یادگیری در دانش آموزان گزارش شده است و این آمار برای دانش آموزان ایرانی مبتلا به ناتوانی یادگیری ۴ تا ۱۲ درصد است (نوذری، زارع، کریمی و جشنی، ۱۴۰۱). همان‌گونه بیچمن و یانگ^۲ (۱۹۹۷) خاطرنشان می‌کنند داشتن اختلال یادگیری به این معنی است که کودک در یک یا چند زمینه یادگیری مشکل دارد، حتی زمانی که هوش یا انگیزه کلی تحت تأثیر قرار نگیرد. برخی از علائم اختلالات یادگیری عبارتند از: مشکل در تشخیص راست از چپ معکوس کردن حروف، کلمات یا اعداد بعد از کلاس اول یا دوم است. همچنین ناتوانی یادگیری، در شماره پنجم ویراست راهنمای تشخیص اختلالات روانی که قبلاً به‌صورت مجزا شامل ناتوانی در نوشتن، ریاضی و ناتوانی در خواندن و مشکلات یادگیری بود، به ناتوانی یادگیری خاص تغییر کرده است (گنجی و گنجی، ۱۳۹۲). این نوع کودکان در مدرسه با وجود هوش متوسط یا بالاتر، دارای نقائصی هستند که نیاز دارند توجه بیشتری به آنها شود تا مطالب را یاد بگیرند؛ به تعبیر دهقانی و پاسالاری (۱۳۹۷) برای یادگیری مطالب ساده به تلاش بسیار زیادی نیاز دارند و همواره در مدرسه برای موفقیت مورد حمایت قرار می‌گیرند؛ و همواره دانش‌آموزان دارای ناتوانی یادگیری نسبت به همسالان خود، از اشتیاق تحصیلی کمتری برخوردار هستند (پلاتا، تروستی و گلاسگو^۳، ۲۰۰۵).

اشتیاق تحصیلی^۴ یکی از مفاهیم نوین عرصه آموزش و یادگیری است (مرادی و همکاران، ۱۳۹۹؛ صبا و همکاران، ۱۴۰۱؛ بشرپور و عینی، ۱۴۰۱). چنانکه شفیع رعیت و ذوقی (۱۴۰۱) معتقدند که این مفهوم حرکتی هدفمند و آغازگرانه دانش آموزان به‌سوی فعالیت تحصیلی است؛ که هیجان مثبت، سرمایه‌گذاری روانشناختی مستمر و شروع یادگیری آسان در میان تلاش‌های فردی به همراه دارد. این پدیده مفهومی چندبعدی دارای ابعاد رفتاری (تلاش‌ها، درخواست کمک از دیگران برای انجام تکالیف درسی و پافشاری در آن)، شناختی (مانند راهبردهای شناختی و فراشناختی) و انگیزش (شامل بعدهای ارزش، احساس و عاطفه) است (جدیدی، ۱۳۹۸)؛ که هر بعد به‌طوری عملکرد تحصیلی دانش آموزان را تحت تأثیر قرار می‌دهند (علون آبادی، عارفی و رضایی، ۱۴۰۱). چنانکه مطالعات (میلر، گرینه، مونتلفو، راویندران و نیچولس^۵، ۱۹۹۶) رابطه‌ی قوی میان موفقیت تحصیلی و اشتیاق شناختی گزارش کرده‌اند؛ و نیز اشتیاق روانشناختی با تعهد به مدرسه مانند پایداری بر تکالیف، درگیری و حضور منظم در کلاس ارتباط معناداری دارد. در مقابل دانش آموزان ناتوانی یادگیری دارای فقدان اشتیاق، راهبرد خودتنظیم دهی پایینی در یادگیری دارند (فولک، بریگام و لومهمان^۶، ۱۹۹۸؛ کلاسن و لینچ^۷، ۲۰۰۷؛ زاهد، رجبی و امیدی، ۱۳۹۱) و رفتارهای خطرناک، افت تحصیلی، ترک تحصیل و عدم موفقیت در آنها دیده می‌شود (فین و راک^۸، ۱۹۹۷).

ملال تحصیلی^۹ یک هیجان منفی و غیرفعال کننده است که در موقعیت‌های آموزشی رخ می‌دهد (جی، روسلان، مختار محمد، زار-محزبیه^{۱۰}، ۲۰۲۱). همچنین نیک اندام کرمانشاهی، صفائی زاد، عرفانی و یاراحمدی (۱۴۰۰) خاطرنشان کردند ملال تحصیلی به‌عنوان یک هیجان منفی با مؤلفه‌های عاطفی، شناختی، فیزیولوژیکی، انگیزشی، نشانگر تعریف می‌شود. این هیجان وقتی ظاهر می‌شود که دانش آموزان در انجام تکالیف درسی، در موقعیت‌های تحصیلی احساس فقدان ارزش کنند (اکبری، جاوید پور و کاظمی، ۱۴۰۱) مطالعات تجربی (حکمتیان، نوشادی و نیکدل، ۱۳۹۷) نشان می‌دهد ملال تحصیلی با عملکرد تحصیلی ضعیف، ترک تحصیل، غیبت از مدرسه مرتبط است به‌علاوه پژوهشگران تأثیرات زیانبار ملال تحصیلی بر سلامت جسمانی و روانشناختی را شناسایی کرده‌اند (دلورپور و حسن چاری، ۱۳۹۸). در پژوهشی ولف، آریو، مالدرن، بارلسون، کوپر و دولان^{۱۱} (۲۰۱۰) نشان دادند ناتوانی یادگیری از علل بالقوه ملال تحصیلی دانش آموزان هنگام حضور در کلاس، حین یادگیری و انجام تکالیف درسی است. در

1. Learning disabilities
2. Beitchman & Young
3. Plata. Tursty. Glasgow
4. Passion for education
5. Miler, Greene, Montalvo, Ravindran & Nichols
6. Fulk, Brigham, Lohman
7. Klassen & Lynch
8. Finn & Rock
9. academic boredom
10. Jie & Roslan
11. Wolf, Arroyo, Muldner, Burlson, Cooper & Dolan

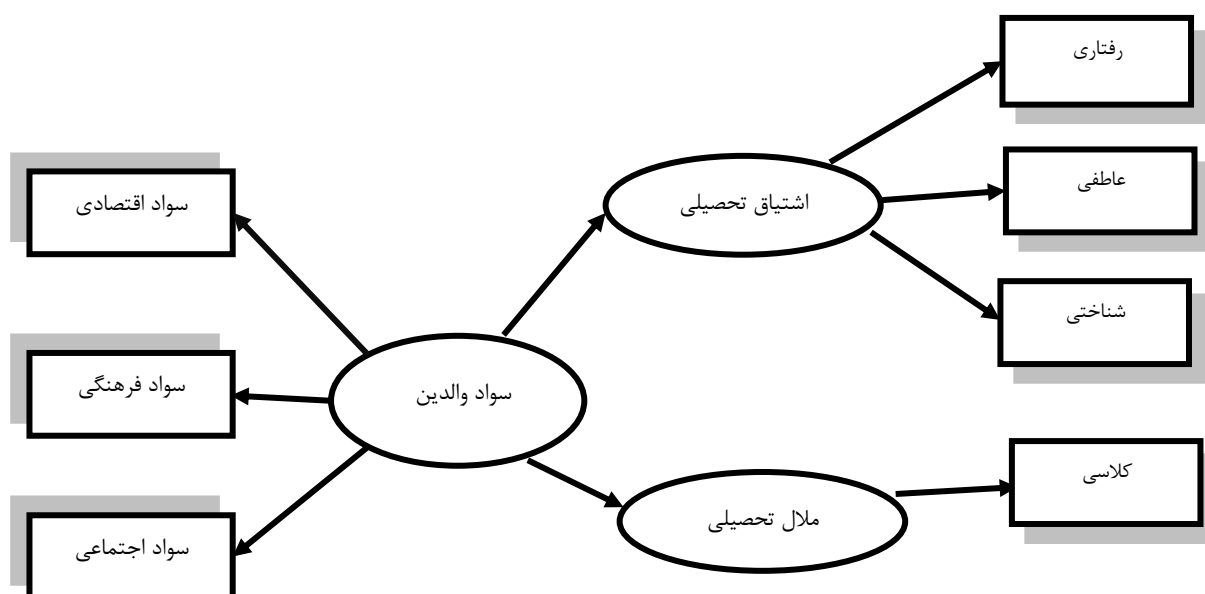
پژوهشی دیگر، مرادی، فتحی، غریب زاده و فائیدفر (۱۳۹۵) نشان دادند فرسودگی تحصیلی در دانش آموزان دارای ناتوانی یادگیری در مقایسه با همسالان خود، بیشتر است. همچنین ساینو، اکلند، هیرونیه، اهنون و کیوران^۱ (۲۰۲۱) گزارش کردند دانش آموزان دارای ناتوانی یادگیری خواندن نسبت دانش آموزان عادی، بیشتر مستعد هیجان منفی ملال تحصیلی هستند.

از سواد و تحصیلات والدین در کشورهای توسعه یافته به عنوان مؤلفه‌ی تأثیرگذار بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان، یاد می‌شود (محمدی، سلم‌آبادی و مهدوی فرد، ۱۳۹۸). بدین خاطر اساسی‌ترین و یکی از ماندگارترین رازی که در چندین دهه پیش، اذهان پژوهشگران حوزه تعلیم و تربیت را به خود مشغول کرده پاسخ به این پرسش است؛ چرا کودکان در مدرسه موفق و یا در برخی از مواقع با شکست و ناکامی روبه‌رو می‌شوند (اوسیانوفسکی، آلمیدا و گینسبورگ^۲، ۲۰۲۰).

به‌طور کلی، مطالعات گذشته نظیر (علی، سیاهبنا^۳، ۲۰۲۰). نشان داده است که والدینی که از تحصیلات عالی برخوردارند و دانش گسترده‌تری در راه مهارت‌های علمی کسب کرده‌اند موفقیت بیشتری در ارائه مهارت‌های شناختی و زبانی به فرزندان خویش دارند و در نتیجه دستاوردهای حاصل از چنین تلاشی منجر به اشتیاق و موفقیت اولیه در مدرسه خواهد شد. افزون بر این داده‌های ارزیابی ملی پیشرفت تحصیلی (NAEP)^۴ شواهدی را نشان می‌دهد که از رویکرد اشتیاق تحصیلی کودکان همراه با مداخله والدین حمایت می‌کند که بر معیارهای ناخالص پیشرفت تحصیلی والدین تمرکز دارد. همچنین فرض می‌شود که تحصیلات والدین ممکن است رابطه معکوس با میزان ملال تحصیلی و ناامیدی دانش‌آموزان داشته باشد. از این رو سطح تحصیلات والدین به عنوان مهمترین عوامل زمینه‌ساز در رشد اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی دانش‌آموزان محسوب می‌شود (جانکو و ری^۵، ۲۰۱۸). در نتیجه فرزندان با اشتیاق بیشتر و ملال و ضجرت کمتری، به‌سوی کسب دانش رفته و بدون هیچ‌گونه دغدغه‌ای موفقیت‌های بسیاری در سطوح مختلف تحصیلی بالاتر کسب می‌کنند (زین‌الدین، پیرا، هارانا و حایب-بوراھیم^۶، ۲۰۲۰). در مقابل، کم‌سوادی نه تنها مفهومی چالش‌برانگیز است بلکه علامت و شواهدی دال بر عقب‌ماندگی، درماندگی و ناتوانی جوامع توسعه‌نیافته است. این عقب‌ماندگی معلول شالوده‌های نامتناسب وضعیت اقتصادی و فرهنگی است که به دلیل عدم شناخت کافی و جایگاه شغلی پایین نه تنها فرزندان از تحصیلات بالاتر محروم می‌شوند بلکه زمینه و بستر آزدگی و درماندگی تحصیلی را در میان خانواده‌ها فراهم می‌کند (دیویدسون^۷، ۲۰۱۹). دیویی ضمن برشمردن پیامدهای تربیت پیراینده برای کودکان به‌ویژه در اوایل تحصیل بیان می‌کند که نقش سواد والدین در همه جنبه‌ها به‌ویژه سواد فرهنگی در جلوگیری از بروز ناهنجاری‌ها و بزهکاری‌های فرزندان حیاتی است و در کنار آن به‌عنوان سرمشق و الگوی شایسته‌ای برای فرزندان، رشد شخصیت و اعتمادبه‌نفس آنها را افزایش داده و در نهایت آزدگی و ملال دانش‌آموزان را در ضمن کسب تحصیل کاهش می‌دهد (کولا^۸، ۲۰۲۲).

پژوهش‌های تجربی نشان دادند عوامل خانوادگی و کانون خانواده می‌تواند رشد دانش‌آموزان را به همراه داشته باشد. در این راستا احمیده و المعادادی^۹ (۲۰۲۰) در پژوهشی تحت عنوان «تأثیر برنامه‌های سوادآموزی خانواده بر رشد سواد اولیه کودکان در مهدکودک‌ها» نشان دادند که دانش‌آموزانی که والدین آنها از برنامه‌های طرح سوادآموزی استفاده می‌کنند نمرات بیشتری در آزمون‌های اولیه کسب می‌کنند و افزون بر آن با علایق بیشتری به تحصیل ادامه خواهند داد. همچنین نتایج پژوهش باقری بنجار و حشمتی (۱۳۹۷) تحت عنوان تبیین جامعه‌شناختی نقش تحصیلات والدین در پیشرفت تحصیلی فرزندان در منطقه ۷ تهران نشان داد که بین ناهنجاری‌های رفتاری والدین و ملال تحصیلی دانش‌آموزان رابطه منفی و معنی‌داری وجود دارد؛ افزون بر آگاهی از سطح سواد والدین می‌خواهند بدانند که چه رابطه‌ای میان میزان سواد والدین و اشتیاق و ملال تحصیلی وجود دارد. لذا هدف اصلی تحقیق حاضر تحلیلی بر نقش سواد والدین با اشتیاق تحصیلی و ملال تحصیلی دانش‌آموزان دارای ناتوانی یادگیری است.

1. Sainio, Eklund, Hirvonen, Ahonen & Kiurun
2. Uscianowski, Almeda, Ginsburg
3. Ali syahbana
4. National Assessment of Educational Progress Wikipedi
5. Johnco & Rapee
6. Zainuddin, Perera, Haruna & Habiburrahim
7. Davidson
8. Kula
9. Ihmeideh, & Al-Maadadi

شکل ۱. مدل مفهومی تحقیق، برگرفته از فرایند تحقیق

۲. روش پژوهش

پژوهش حاضر از لحاظ هدف بنیادی بوده و از لحاظ پارادایم در دسته‌ی پژوهش‌های کمی از نوع توصیفی-همبستگی قرار می‌گیرد. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان مقطع ابتدایی (کلاس اول تا ششم) ۲۶۰ نفر (۹۲ دختر و ۶۳ پسر) بودند که در سال تحصیلی ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۱ در مدارس ابتدایی عادی مشغول به تحصیل، ولی به دلیل ناتوانی در یادگیری هر هفته طی جلساتی به مدارس اختلالات یادگیری فرستاده می‌شدند که زیرمجموعه مدارس استثنایی در سطح شهر سنجند هستند. برای تعیین حجم نمونه از فرمول کوکران استفاده شده و نمونه شامل ۱۵۵ نفر که به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب گردید. ملاک ورود افراد به پژوهش از این قرار بود: ابتلا به اختلال یادگیری، تحصیل در مقطع ابتدایی عدم ابتلا به اختلال‌های روان‌شناختی دیگر بر اساس پرونده‌های روان‌شناختی موجود در مدرسه، رضایت والدین و دانش‌آموزان جهت شرکت در پژوهش، ملاک خروج نیز عدم رضایت شرکت در پژوهش و عدم تکمیل پرسشنامه‌ها بود.

۲-۱. ابزار سنجش

۱. پرسشنامه سواد والدین^۱ (PLQ): این بخش از پرسشنامه محقق ساخته که شامل ۱۱ سؤال و هر سؤال نیز ۵ گزینه دارد این پرسشنامه پس از تحلیل عاملی اکتشافی سه بعد از آن استخراج گردید که شامل سواد اقتصادی، سواد فرهنگی و سواد اجتماعی است. جهت اطمینان از پایایی و روایی سؤالات پرسشنامه بر روی ۳۰ نفر پایلوت گردید سپس تمامی سؤالات وارد SPSS شد و آلفای تمامی سؤالات از حد مطلوب یعنی ۷۰ صدم بالاتر بود. سپس برای شناسایی مؤلفه‌های مذکور یک تحلیل عاملی اکتشافی از آن گرفته شد و سؤالاتی که بسیار به یکدیگر شباهت داشتند در کنار یکدیگر قرار گرفتند و مؤلفه‌های سواد اقتصادی، سواد اجتماعی و سواد فرهنگی از آن استخراج گردید. دامنه نمرات بین ۱۱ تا ۲۲ بود. در گام بعدی پایایی به صورت آلفای کرونباخ برای مؤلفه‌های اقتصادی، سواد اجتماعی و سواد فرهنگی به ترتیب ۰/۸۷۵، ۰/۸۶۲ و ۰/۸۶۲ می‌باشد و روایی پرسشنامه نیز به روش دومینمه کردن ۰/۷۱ تا ۰/۸۱ گزارش شده است.

۲. پرسشنامه اشتیاق تحصیلی^۲ (QAE): این پرسشنامه توسط فردریکز و بلونفیلد (۲۰۰۴) ساخته شد که ۱۵ گویه دارد و شامل سه مؤلفه از قبیل شناختی، رفتاری و عاطفی می‌باشد. گویه‌ها از نوع بسته پاسخ در یک طیف لیکرت (خیلی کم، کم، متوسط، زیاد، خیلی زیاد) پنج‌درجه‌ای و دامنه نمرات بین ۱۵ تا ۷۵ است. این پرسشنامه توسط دانش‌آموزان به کمک والدین پر شده است.

1. Parent literacy Questionnaire

2. Academic Enthusiasm Questionnaire

آلفای کرونیخ هر کدام از مؤلفه‌ها به ترتیب؛ ۰/۸۹۸، ۰/۸۶۳، ۰/۸۹۶ می‌باشد (فریدریکز، بلامینفیلد و پاریس^۱، ۲۰۰۴؛ تز، کلاسن، دانلیز و ژانگ^۲، ۲۰۱۳). پایایی پرسشنامه در پژوهش عباسی و همکاران (۱۳۹۴)، به روش آلفای کرونیخ ۰/۶۶ به دست آمد.

۳. پرسشنامه ملال تحصیلی^۳ (QAB): این پرسش‌نامه نیز توسط پکران و گونتز و پری (۲۰۰۲) طراحی شده است که شامل ۱۳ سؤال و دو مؤلفه اصلی از قبیل ملال تحصیلی کلاسی و ملال تحصیلی یادگیرنده می‌باشد که هدف آن بررسی سنجش سطح ملال تحصیلی فراگیران می‌باشد. گویه نیز از نوع بسته پاسخ در یک طیف لیکرت (کاملاً مخالفم، مخالفم، نظری ندارم، موافقم، کاملاً موافقم) تشکیل شده است و دامنه نمرات بین ۱۳ تا ۶۵ است. آلفای کرونیخ هر کدام به ترتیب ۰/۸۹۶ و ۰/۷۸۵ می‌باشد. (تز و همکاران، ۲۰۱۳؛ پکران و همکاران، ۲۰۱۰؛ پکران و همکاران، ۲۰۰۲). همچنین پایایی این پرسشنامه توسط فارسی نژاد، کرمی و حسن‌زاده (۱۳۹۷) در پژوهشی تحت عنوان اثربخشی درمان شناختی- رفتاری بر ملال تحصیلی و اضطراب امتحان دانش آموزان دختر دبیرستانی مورد تأیید قرار گرفت به طوری که آلفای کرونیخ در هر سه مؤلفه ملال تحصیلی، ملال کلاسی و ملال تحصیلی بالای هفت‌دهم بود.

۲-۲. روش اجرا

با اخذ مجوز و مراجعه به اداره آموزش و پرورش استان کردستان، برنامه‌ریزی‌های لازم جهت نحوه انجام پژوهش صورت گرفت. ابتدا لیستی از مدارس مقطع متوسطه دارای ناتوانی‌های یادگیری تهیه شد و سپس با مراجعه به این مراکز، پرسشنامه توسط دانش‌آموزان با کمک معلمان و والدین تکمیل شدند. لازم به ذکر است که جهت رعایت اصول اخلاقی پژوهش پیش از توزیع پرسشنامه در میان آزمودنی‌ها در مورد محرمانه بودن اطلاعات، اطمینان خاطر داده شد. سؤالات توسط دانش‌آموزان با کمک والدین و معلمان پاسخ داده شد. همچنین تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS 26، Smart PLS3 در دو سطح آمار توصیفی و آمار استنباطی صورت گرفته که در قسمت آمار استنباطی با تأکید بر برازش مدل مفهومی، مدل‌سازی معادلات ساختاری PLS در دستور کار واقع شده است.

۳. یافته‌های پژوهش

اطلاعات مربوط به بخش ابتدایی پرسشنامه شامل ویژگی‌های جمعیت‌شناختی (جنسیت، سطوح کلاسی) در جدول (۲) ارائه شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود حدود ۴۰ درصد از پاسخ‌دهندگان پسر، ۶۰ درصد از پاسخ‌دهندگان دختر و در سطح کلاسی نیز ۳۰ درصد از پاسخ‌دهندگان کلاس هفتم، ۴۵ درصد مربوط به کلاس هشتم و در نهایت ۲۳ درصد از پاسخ‌دهندگان کلاس نهم هستند.

جدول ۲. اطلاعات جمعیت‌شناختی پاسخ‌دهندگان

ویژگی	زیرگروه	فراوانی	درصد
جنسیت	پسر	۶۲	۰/۴۰
	دختر	۹۳	۰/۶۰
کلاس	هفتم	۴۷	۳۰/۳
	هشتم	۷۱	۴۵/۸
	نهم	۳۷	۲۳/۹

میانگین و انحراف معیار متغیرهای سواد والدین، اشتیاق تحصیلی و ملال تحصیلی: در جدول (۳) میانگین نظرات جامعه آماری در ابعاد سواد والدین و اشتیاق تحصیلی و سرانجام ملال تحصیلی درج شده است. نتایج نشان می‌دهد که از دیدگاه دانش‌آموزان بیشترین بعد اشتیاق تحصیلی مربوط به شاخص اشتیاق عاطفی «حس ماندن در کلاس درس» با میانگین ۳/۷۹ و انحراف معیار ۱/۸۱ و متغیر عاطفی «عشق و علاقه به فعالیت‌های کلاسی» با میانگین ۳/۷۴ و انحراف معیار ۱/۱۲۹ می‌باشد.

1. Ferdricks, Blumenfeld, Paris

2. Tez, Klassen, Daniels, Zhang

3. Academic Boredom Questionnaire

کمترین متغیر از نظر دانش‌آموزان مربوط به شاخص اشتیاق رفتاری «توجه به کلاس درس» با میانگین ۲/۵۸ و انحراف معیار ۱/۱۳۰ می‌باشد.

جدول ۳. میانگین و انحراف معیار متغیرهای سواد والدین، اشتیاق تحصیلی و ملال تحصیلی

متغیر	میانگین	انحراف معیار	متغیر	میانگین	انحراف معیار
تأثیر درآمد والدین بر تسهیلات تحصیلی	۳/۳۹	۱/۱۸۷	پرسش از خود جهت فهم موضوعات کلاسی	۹۰/۲	۱/۱۳۳
تأثیر عدم بیکاری والدین بر انگیزه تحصیلی	۵۰/۳	۱/۱۷۰	مطالعه کردن کتب درسی در خانه	۹۵/۲	۱/۲۰۵
اثربخشی شغل والدین بر بهبود تحصیل	۷۷/۲	۱/۱۳۹	توجه به برنامه‌های تلویزیونی در مورد فعالیت‌های کلاسی	۰۵/۳	۱/۱۲۱
ارتباط بین جایگاه اجتماعی با پیشرفت تحصیلی	۱۱/۳	۱/۱۰۶	بررسی تکالیف درسی جهت رفع اشکال در کلاس	۰۵/۳	۱/۱۷۸
ارتباط بین والدین با کادر بخش آموزشی مدرسه	۰۳/۳	۱/۱۷۶	مطالعه کتاب‌های فوق برنامه جهت تقویت یادگیری	۰۴/۳	۱/۱۱۶
تشویق پدر برای رابطه دوستانه در محیط مدرسه	۹۶/۲	۱/۰۹۴	وسواس بودن در ضمن کلاس جهت رفتن به بیرون	۰۸/۳	۱/۱۴۳
تشویق مادر جهت نظم و احترام در مدرسه	۸۰/۲	۱/۱۱۱	توجه بیش از حد به ساعت در کلاس درس	۱۲/۳	۱/۱۳۴
اثربخشی والدین در حضور به موقع شما در مدرسه	۹۰/۲	۱/۱۹۸	احساس ناآرامی ضمن کلاس درس	۱۵/۳	۱/۱۱۷
ارجاع به دفتر مدرسه به دلیل داشتن مشکلات تحصیلی	۹۱/۲	۱/۳۱۱	تمایل چندانی به کلاس ندارم	۳۶/۳	۰/۹۹۶
تأثیر والدین بر افزایش نمرات تحصیلی پایانی	۷۵/۲	۱/۲۰۰	عدم کنترل هوشیاری در سر کلاس به دلیل تشدد بی حوصلگی	۰۷/۳	۰/۹۰۵
راهنمای والدین در جهت کمک به مطالب درسی	۷۰/۲	۱/۱۴۰	خمیازه زیاد به دلیل کم‌حوصلگی در کلاس	۱۶/۳	۰/۹۸۴
توجه به کلاس درس	۵۸/۲	۱/۱۳۰	عدم علاقه به یادگیری به دلیل کم‌حوصلگی	۶۳/۳	۰/۰۸۱
تظاهر به فعال بودن سر کلاس	۸۳/۲	۱/۲۷۶	موکول کردن فعالیت‌های کسل کننده به فردا	۵۴/۳	۰/۹۴۹
متابعت از قوانین مدرسه	۷۰/۲	۱/۳۵۵	احساس خستگی در کلاس با توجه به کم‌حوصلگی	۴۱/۳	۱/۰۲۴
وجود مشکلات در محیط مدرسه	۸۸/۲	۱/۲۰۸	احساس ناتوانی در ضمن کلاس به دلیل ناکارآمدی محتوا و مضامین درسی	۳۷/۳	۱/۰۰۷
رضایت از محیط مدرسه	۵۳/۳	۱/۱۱۳	حواس‌پرتی در ضمن مطالعه	۱۲/۳	۱/۰۳۲
عدم حوصله در کلاس درس	۴۵/۳	۱/۰۵۲	کسالت در ضمن کلاس به دلیل مضامین درسی	۱۵/۳	۱/۱۲۵
هیجان بالا نسبت به فعالیت در کلاس	۵۹/۳	۱/۰۳۴	توجه به گذر زمان در ضمن مطالعه کتب درسی	۳۹/۳	۱/۱۸۷
عشق و علاقه به ماندن در مدرسه	۶۴/۳	۱/۰۸۶			
عشق و علاقه به فعالیت‌های کلاسی	۷۴/۳	۱/۱۲۹			
حس ماندن در کلاس درس	۷۹/۳	۱/۰۸۱			

آلفای کرونباخ معیاری سستی برای سنجش پایایی و ارزیابی سازگاری درونی محسوب می‌شود. مقدار آلفای کرونباخ بیشتر از ۰/۷ بیانگر پایایی قابل قبول است. مطابق با جدول (۴) تمامی این معیارها برای متغیرهای مکنون بیشتر بوده که بیانگر مناسب بودن وضعیت پایایی پژوهش خواهد بود. باین حال معیار پایایی ترکیبی در مدل‌سازی معادلات ساختاری معیاری نو و بهتر از آلفای کرونباخ به شمار می‌رود. با توجه به جدول (۴) مقادیر تمامی متغیرهای مکنون بالاتر از ۰/۷ است که برآزش مناسب مدل اندازه‌گیری پژوهش تأیید می‌شود؛ و در نهایت معیار میانگین واریانس استخراج شده که میزان میانگین واریانس به اشتراک گذاشته شده هر سازه با شاخص‌های خود می‌باشد. بنا به جدول (۴) میزان مقدار میانگین واریانس استخراج شده بیشتر از ۰/۵ روایی همگرایی قابل قبول را نشان می‌دهد.

جدول ۴. ضرایب آلفا کرونباخ و پایایی ترکیبی و میانگین واریانس استخراجی

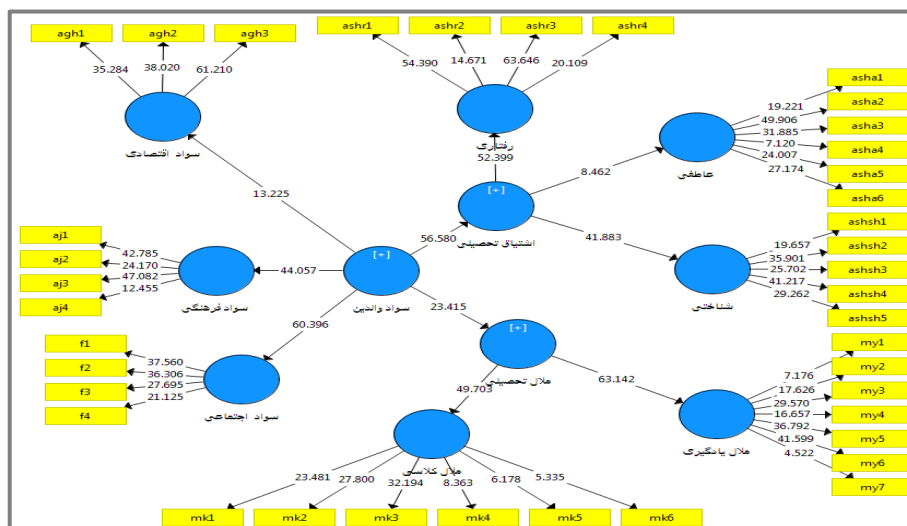
متغیر	آلفای کرونباخ (0.7<)	پایایی ترکیبی (0.7<)	مؤلفه	آلفای کرونباخ (0.7<)	پایایی ترکیبی (0.7<)	AVE (0.5<)
سواد والدین	۰/۹۴۱	۰/۹۴۷	سواد اقتصادی	۰/۸۶۲	۰/۹۲۳	۰/۸۰۰
			سواد اجتماعی	۰/۸۳۸	۰/۹۰۶	۰/۷۰۷
			سواد فرهنگی	۰/۸۹۸	۰/۸۹۲	۰/۵۶۷
اشتیاق تحصیلی	۰/۹۰۶	۰/۹۱۹	شناختی	۰/۸۶۳	۰/۹۲۵	۰/۷۱۰
			رفتاری	۰/۸۹۶	۰/۹۰۷	۰/۷۳۲
			عاطفی	۰/۷۸۵	۰/۹۲۰	۰/۶۶۰
ملال تحصیلی	۰/۸۸۹	۰/۹۰۸	ملال کلاسی	۰/۸۵۱	۰/۸۴۹	۰/۵۹۴
			ملال یادگیری		۰/۸۹۱	۰/۵۵۰

روایی واگرا یا افتراقی^۱: روایی واگرا سومین معیار سنجش برازش مدل‌های اندازه‌گیری است. روایی واگرا میزان همبستگی یک سازه با شاخص‌هایش در مقایسه با همبستگی آن سازه با سایر سازه‌ها را نشان می‌دهد. روایی واگرا وقتی در سطحی قابل قبول است که میزان جذر AVE برای هر سازه بیشتر از واریانس اشتراکی بین آن سازه و سازه‌های دیگر در مدل باشد. در PLS بررسی این امر به وسیله یک ماتریس صورت می‌گیرد که خانه‌های قطر اصلی این ماتریس حاوی جذر AVE هر سازه است و خانه‌های زیر قطر اصلی با مقادیر ضرایب همبستگی بین سازه‌ها پر می‌شود. ماتریس بررسی روایی واگرا در مورد سازه‌های پژوهش حاضر در جدول (۵) آمده است که روایی واگرایی قطر اصلی هر ماتریس بیشتر از خانه‌های زیر قطر است تأیید می‌شود.

جدول ۵. بررسی ماتریس همبستگی فورنل - لارکر

ابعاد متغیرها	سواد اقتصادی	سواد اجتماعی	سواد فرهنگی	اشتیاق رفتاری	اشتیاق عاطفی	اشتیاق شناختی	ملال کلاسی	ملال یادگیری
سواد اقتصادی	۰/۸۹۵							
سواد اجتماعی	۰/۴۸۲	۰/۸۴۱						
سواد فرهنگی	۰/۴۰۴	۰/۵۵۷	۰/۸۲۲					
اشتیاق رفتاری	۰/۳۸۹	۰/۴۸۳	۰/۵۴۳	۰/۸۴۲				
اشتیاق عاطفی	۰/۵۷۲	۰/۶۲۰	۰/۶۰۸	۰/۵۵۷	۰/۸۱۲			
اشتیاق شناختی	۰/۶۶۰	۰/۵۷۹	۰/۷۶۰	۰/۵۲۳	۰/۶۱۹	۰/۸۴۲		
ملال کلاسی	۰/۵۲۰	۰/۸۰۹	۰/۴۰۵	۰/۴۴۶	۰/۶۳۸	۰/۵۹۱	۰/۷۷۱	
ملال یادگیری	۰/۴۱۱	۰/۵۲۶	۰/۴۳۹	۰/۶۵۸	۰/۶۲۴	۰/۵۱۶	۰/۵۳۹	۰/۷۴۲

مقادیر ضریب معناداری: اولین معیار در برازش مدل ساختاری استفاده از ضرایب T می‌باشد که بایستی این ضرایب از ۱/۹۶ بالاتر باشند تا بتوان با سطح اطمینان ۹۵٪ معنادار بودن مدل را تأیید کرد. همان‌طور که در شکل (۲) مشاهده می‌شود، مدل در حالت معناداری ضرایب (T-Values) است. از آنجایی که مقدار آماره T برای کلیه مؤلفه و زیرمؤلفه‌ها بالاتر از ۱/۹۶ محاسبه شده است می‌توان معنادار بودن سوالات و روابط بین متغیرها را در سطح اطمینان ۹۵٪ تأیید کرد.

شکل ۲. مدل در حالت ضرایب معناداری T-value

مقادیر R²: دومین معیار در برازش مدل معادلات ساختاری ضرایب R² که نمایانگر درصد تبیین واریانس یک متغیر وابسته توسط متغیر مستقل می‌باشد. سه مقدار ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ به‌عنوان مقادیر ملاک برای مقدار ضعیف، متوسط و قوی می‌باشند. همان‌طور که در جدول (۶) آورده شده، کمترین مقدار R² برای شاخص سواد اقتصادی، ۰/۴۱۱ و اشتیاق عاطفی ۰/۴۳۲ شده است و بقیه ابعاد بالاتر از ۰/۶۷ که این امر بیانگر برازش قوی مدل ساختاری پژوهش است.

جدول ۶. مقدار ضرایب R²

مقدار R ²	مدل ابعاد پژوهش	مقدار R ²	متغیر
۰/۴۱۱	سواد اقتصادی		
۰/۷۸۹	سواد اجتماعی	-	سواد والدین
۰/۷۳۱	سواد فرهنگی		
۰/۷۶۰	شناختی		
۰/۴۳۲	عاطفی	۰/۸۷۷	اشتیاق تحصیلی
۰/۷۹۵	رفتاری		
۰/۸۰۵	کلاسی		
۰/۸۷۷	یادگیری	۰/۶۶۵	ملاک تحصیلی

ضریب Q₂: معیار سوم در برازش مدل ساختاری معیار Q₂ می‌باشد که قدرت پیش‌بینی مدل را نشان می‌دهد. همان‌طور که مقدار Q₂ برای یک سازه‌ی درون‌زا سه مقدار ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ شامل می‌باشند که به ترتیب نشان‌دهنده‌ی قدرت پیش‌بینی ضعیف، متوسط و قوی دارد. با توجه به جدول (۷) می‌توان گفت که مقدار Q₂ مربوط به شاخص‌های سواد والدین، اشتیاق تحصیلی و ملاک تحصیلی بالاتر ۰/۱۵ بوده که برازش متوسط به بالای مدل پژوهشی را نشان می‌دهد. با توجه به این‌که اشتیاق رفتاری مقدار قدرت پیش‌بینی آن ۰/۵۵۴ بالاتر از ۰/۳۵ است می‌توان نتیجه گرفت که اشتیاق رفتاری قوی‌ترین ضریب پیش‌بین نسبت به بقیه ابعاد پژوهشی را دارد.

جدول ۷. برازش ابعاد مدل پژوهشی با معیار Q₂

1-SSE/SSO	SSE	SSO	ابعاد مدل پژوهش	1-SSE/SSO	SSE	SSO	ابعاد
۳۲۱/۰	۷۲۶/۷۲۶	۴۶۵/۰۰۰	سواد اقتصادی				
۰/۵۵۰	۲۷۸/۷۷۸	۶۲۵/۰۰۰	سواد اجتماعی	-	۴۰۳۰/۰۰۰	۴۰۳۰/۰۰۰	سواد والدین
۰/۴۸۳	۳۲۰/۳۳۴	۶۲۰/۰۰۰	سواد فرهنگی				
۰/۵۳۱	۳۶۳/۵۲۷	۷۷۵/۰۰۰	شناختی				
۰/۲۶۰	۶۷۷/۹۷۷	۹۳۰/۰۰۰	عاطفی	۳۷۳/۰۰۰	۱۴۵۷/۱۹۹	۲۳۲۵/۰۰۰	اشتیاق تحصیلی
۰/۵۵۴	۲۷۶/۴۹۱	۶۲۰/۰۰۰	رفتاری				
۰/۳۸۹	۵۳۲/۶۱۲	۹۳۰/۰۰۰	کلاسی				
۰/۴۶۱	۵۸۴/۵۳۹	۱۰۸۵/۰۰۰	یادگیری	۲۷۹/۰۰۰	۱۴۵۲/۴۵۸	۲۰۱۵/۰۰۰	ملال تحصیلی

تحلیل مسیر و آزمون فرضیات: در نهایت پس از بررسی و تأیید الگوی مدل مفهومی پژوهش، با توجه به تحلیل داده‌ها در PLS پژوهشگر به بررسی و روابط بین متغیرها خود پردازد و به یافته‌های پژوهش برسد.

جدول ۸. تحلیل مسیر و آزمون فرضیات

رتبه	میانگین	نتیجه آزمون	سطح معنی داری	آماره T	ضرایب مسیر	متغیر
۳	۰/۶۳۴	تأیید	۰/۰۰۰	۱۲/۲۴۰	۰/۶۴۱	سواد اقتصادی ← اشتیاق تحصیلی و ملال تحصیلی
۲	۰/۸۸۸	تأیید	۰/۰۰۰	۶۲/۰۷۰	۰/۸۸	سواد اجتماعی ← اشتیاق تحصیلی و ملال تحصیلی
۱	۰/۸۵۵	تأیید	۰/۰۰۰	۴۷/۷۰۸	۰/۸۵۵	سواد فرهنگی ← اشتیاق تحصیلی و ملال تحصیلی

در جدول (۸) نتایج حاصل از روابط متغیرها در قالب ضرایب مسیر، آماره T، سطح معنی داری، میانگین و رتبه را در ارتباط با سؤالات تحقیق نشان می‌دهد. با توجه به ضریب مسیر ۰/۶۴۱ و مقدار $T=12/240$ تأیید می‌شود و می‌توان نتیجه گرفت که سواد اقتصادی والدین بر کاهش ملال تحصیلی و افزایش اشتیاق تحصیلی تأثیر مثبت و معناداری دارد؛ همچنین سواد اجتماعی والدین بر فرو کاستن ملال دانش‌آموزان و افزایش اشتیاق تحصیلی آنان با توجه به ضریب مسیر ۰/۸۸۸ و مقدار $T=62/070$ تأثیر مثبت و معناداری دارد. نتایج حاصل برای سؤال آخر نیز وضعیت مشابهی را نشان داده و حاکی از تأیید آن می‌باشد مقدار ضریب مسیر دست آمده ۰/۸۵۵ = و مقدار $T=47/708$. در نتیجه رابطه مثبت و معناداری بین سواد فرهنگی با اشتیاق تحصیلی و ملال تحصیلی دانش‌آموزان وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر تحلیلی بر نقش میزان سواد والدین در اشتیاق تحصیلی و ملال تحصیلی دانش‌آموزان دارای ناتوانی یادگیری مقطع ابتدایی شهر سمنان می‌باشد. نتایج به دست آمده نشان داد که بین سواد والدین با اشتیاق تحصیلی و ملال تحصیلی دانش‌آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود و مدل مفهومی پژوهش از برازش خوبی برخوردار است. نتایج پژوهش همسو با نتایج تحقیقات صالحی (۱۳۹۵)، چاروسازی و منوچهری (۱۳۹۵)، احمیده و المعادب (۲۰۲۰)، است. در تبیین نتایج می‌توان گفت خانواده و سواد آنها، یکی از عامل‌های مهم یادگیری و رشد کودکان دارای ناتوانی یادگیری، است. سواد فرهنگی والدین تأثیر بسزایی، در پذیرش و عدم پذیرش، مقایسه با دیگر همسالان و انتظارات منطقی از بچه‌ها دارد؛ خانواده‌های دارای شرایط مطلوب فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، مناسب سبب می‌شود در موفقیت تحصیلی فرزندان نشان نقش مهمی ایفا کنند (ارخودی قلعه نوئی و همکاران، ۱۴۰۱). همچنین سواد اجتماعی والدین پیامدهای مثبتی دارد. والدینی که برای موفقیت تحصیلی کودکانشان اهمیت قائل هستند و در مدارس، اجتماع مشکلات آنان را به‌طور جدی پیگیری می‌کنند، نشان از غنی بودن سواد اجتماعی در خود هستند. دانش‌آموزانی که والدین آن‌ها دارای سواد پایینی هستند مشکلاتشان را پیگیری نمی‌کنند؛ اما والدین تحصیل کرده مسئولیت بیشتری نسبت به مشکلات دانش‌آموزان خود نشان می‌دهند (محمدی و همکاران، ۱۳۹۸). در مقابل اگر خانواده‌ای نسبت به مسائل فرزندان خود بی اهمیت باشد و یا نگاه درستی به این قضیه نداشته باشد؛ در بلندمدت مشکلاتی اعم از رشد اجتماعی ضعیف، عزت نفس پایین و

مشکلات خود پنداره‌ای و... پیدا می‌کنند (شهرکی‌پور، کریم‌زاده و کرامتی، ۱۳۸۸). در مجموع می‌توان گفت سطح سواد والدین و پویایی خانواده باعث پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان ناتوانی یادگیری می‌شود (ارخودی قلعه نوئی، ۱۴۰۱).

همچنین نتایج حاصل از مدل‌یابی معادلات ساختاری نشان داد، سواد اجتماعی والدین با بیشترین ضریب استاندارد شده بتا (۰/۸۸۸) و رتبه دوم مربوط به متغیر سواد فرهنگی با ضریب استاندارد شده بتا (۰/۸۵۵) و در نهایت رتبه سوم مربوط به متغیر سواد اقتصادی با ضریب استاندارد شده بتا (۰/۶۴۱)، صرفاً بر اشتیاق و ملال تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر گذاشته است؛ و همچنین مؤلفه ملال یادگیری با ضریب استاندارد شده (۰/۹۳۶) بیشترین شاخص تأثیرپذیر از سواد والدین و سپس مؤلفه ملال کلاسی با ضریب استاندارد شده (۰/۸۹۷)، مؤلفه اشتیاق رفتاری با ضریب استاندارد شده (۰/۸۹۱) و مؤلفه اشتیاق شناختی با ضریب (۰/۸۷۲) و در نهایت مؤلفه اشتیاق عاطفی با ضریب (۰/۶۵۸) از سواد والدین تأثیر پذیرفته است.

در تبیین اثر مستقیم مثبت و معنادار سواد والدین بر اشتیاق تحصیلی کودکان دارای ناتوانی یادگیری بیان می‌شود؛ که با یافته‌های گودنوو^۱ (۱۹۹۳) و زاهد و همکاران (۱۳۹۱) همسو است. والدین باسواد برای آینده‌ی کودکانشان اهمیت قائل می‌شوند و بر همین مینا در مدارس با مدیران و معلمان در مورد مشکلات فرزندانشان گفتگو می‌کنند و همین امر باعث اشتیاق تحصیلی بالا در دانش‌آموزان دارای ناتوانی یادگیری می‌شود. اشتیاق تحصیلی چون متغیری چندبعدی است و در بعد شناختی (استفاده از راهبردهای شناختی و فراشناختی در آموزش)، رفتاری (درخواست کمک از همکلاسی و دیگران) و انگیزشی (شوق و اشتیاق به فعالیت‌های کلاسی) در دانش‌آموزان نقش دارد، سطح سواد والدین می‌تواند اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دارای ناتوانی یادگیری را بیشتر و در نهایت موجب پیشرفت تحصیلی آنان شود.

همچنین در بیان اثر مثبت و معنادار سواد والدین بر ملال تحصیلی بیان می‌شود که نتایج این تحقیق با یافته‌های مرادی و همکاران (۱۳۹۵) اکبری و همکاران (۱۴۰۱) همسو بود. در تبیین این فرضیه بر اساس مدل ملال تحصیلی مدرسه رابینسون^۲ (۱۹۷۵) که بیان می‌کند عوامل ملال تحصیلی در دو بعد دور و نزدیک رخ می‌دهد. دلایل نزدیک مانند عدم معنا، ادراک زمان و... دلایل دور مانند همسالان و کانون خانواده و والدین هستند؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت والدین تحصیل کرده می‌توانند این هیجان منفی رو در دانش‌آموزان دارای ناتوانی یادگیری کمرنگ کنند. چنانچه سواد پایین والدین و عدم آگاهی از این هیجان منفی، مشکلاتی برای یادگیری دانش‌آموزان دارای ناتوانی یادگیری ایجاد می‌کند (ارخودی قلعه نوئی و همکاران، ۱۴۰۱)؛ بنابراین با افزایش سطح سواد والدین دانش‌آموزان دارای ناتوانی یادگیری ملال تحصیلی را کمتر تجربه کنند و در نهایت با مهار پیامد مخرب این هیجان منفی، باعث رشد و موفقیت دانش‌آموزان بشوند. در مجموع نتایج به‌دست‌آمده و با بینش عمیق به رابطه سواد والدین بر ملال تحصیلی و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دارای ناتوانی یادگیری، سواد والدین می‌تواند تأثیرات مثبتی بر اشتیاق تحصیلی و کاهش ملال تحصیلی دانش‌آموزان دارای ناتوانی یادگیری ایفا کند. امید است بسترهای مناسبی جهت ارتقای سواد والدین با توجه به نتایج پژوهش صورت بگیرد. پژوهش حاضر همانند سایر پژوهش‌های قبلی دارای محدودیت‌هایی بود که به برخی از آنها اشاره می‌شود؛ تعلل ورزی اداره کل آموزش و پرورش برای اخذ مجوز جهت گردآوری داده‌ها، نبود و گاهی عدم دسترسی آسان به والدین کودکان در جهت اینکه در پاسخ‌دهی به پرسشنامه‌ها به فرزندانشان در فهم سؤالات کمک نمایند. مشکل در دسترسی و انتخاب نمونه پژوهش و محدودیت سنی (مقطع هفتم تا نهم) بود و در نتیجه تعمیم‌پذیری نتایج باید با احتیاط بیشتری صورت گیرد. براساس یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌شود با توجه به اینکه ضریب بتا در بعد سواد اقتصادی کمترین بود بهتر است که وزارت آموزش و پرورش از طریق نوشتن مجلات و کتابچه‌های کوچک در مورد نقش اقتصاد و حمایت مالی از بچه‌های خود همراه با جوایز مالی و تحویل آنها به مدارس استثنایی شهر سمنان و بعداً در اختیار گذاشتن آنها به یکایک والدین می‌تواند مفید فایده واقع گردد. از لحاظ عاطفی به‌عنوان بعدی از اشتیاقی تحصیل مقدار ضریب بتا نسبت به سایر ابعاد بسیار پایین بود لذا اجتماع مدارس استثنایی (مدیران، معلمان و والدین...) از طریق انگیزش به یادگیرندگان و برآورده ساختن علایق و رغبت آن‌ها می‌توانند به میزان زیادی بعد عاطفی آنان را تقویت کنند. همچنین برای کاهش ملال تحصیلی و افزایش اشتیاق در بین دانش‌آموزان دارای ناتوانی یادگیری متغیرهای بیشتری تأثیرگذار هستند که به پژوهشگران توصیه می‌شود که در پژوهش‌های بعدی با واکاوی گسترده‌تر مؤلفه‌های دیگر را شناسایی نموده و شکاف و کاستی‌های این تحقیق را تکمیل نمایند. افزون بر آن در حوزه ملال و

ناامیدی تحصیلی و عوامل بازدارنده از تحصیلات دانش‌آموزان دارای ناتوان یادگیری تحقیقات داخلی چندانی صورت نگرفته است. امید است که محققان در پژوهش‌های آینده در ضمن کشف این عوامل، به راهکاری تربیتی علمی‌تر در جهت حل این مشکلات و کاستی‌ها برای ذینفعان آموزشی از قبیل معلمان و والدین اشاره کنند.

تشکر و قدردانی

بر خود لازم می‌دانیم از والدین، دانش‌آموزان، مدیران و معلمان مدارس که در این پژوهش ما را یاری کردند، تشکر و قدردانی نماییم.

References

- Abbasi, M., Pirani, Z., Razmjooei, L., & Bonyadi, F. (2015). The role of procrastination and motivational self-regulation in predicting behavioral engagement of students. *Educational Strategies in Medical Sciences*, 8(5), 295-300. [In Persain]
- Akbari, T., Javidpour, M., & Kazemi, S. (2022). Comparison of Decision-Making Styles and Academic Boredom in Students with and without Special Academic Disabilities. *Journal of Learning Disabilities*, 12(1), 22-32. <https://doi.org/10.22098/jld.2022.9434.1943>
- Alisyahbana, A. N. Q. A., Hasan, M., Dinar, M., Tahir, T., & Ahmad, M. (2020). The effect of economic literacy and parents socio-economic status on entrepreneurial intention in Economic Education student Universitas Negeri Makassar. *International Journal of Scientific & Technology Research*, 9(5), 15-17.
- Arkhodi Ghalenoei, M., Amin Yazdi, S. A., Kareshki, H., & Kimiaee, S. A. (2022). Identification Family Dynamics of Children with Learning Disabilities: A Phenomenological Study. *Journal of Learning Disabilities*, 12(1), 6-21. <https://doi.org/10.22098/jld.2022.10241.1994>
- Ashkoti, S., Kord, B., & Jadidi, H. (2022). Development of a causal model of academic adjustment based on emotional self-regulation and orientation of tendency dominance and the mediating role of students' academic flourishing. *Journal of Psychological Science*, 21(113), 1005-1020. <https://doi.org/10.52547/JPS.21.113.1005>
- Beitchman, J. H., & Young, A. R. (1997). Learning disorders with a special emphasis on reading disorders: A review of the past 10 years. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 36(8), 1020-1032. <https://doi.org/10.1097/00004583-199708000-00009>
- Davidson, D. (2019). *An exploration of mental health literacy among parents of school-aged children (Master's thesis)*.
- Dehghani, Y., Hekmatian, S., & Pasalari, M. (2018). Comparison of academic hope, academic vitality, and academic engagement in students with and without learning disabilities. *Psychology of Exceptional Individuals*, 8(31), 215-236. [In Persain]
- Delavarpour, M., & Masoud, H. (2019). Explaining students' academic boredom considering perception of learning environment and task value mediation. *Journal of Studies in Education and Learning*, 10(2), 1-32. [In Persain]
- Ezzati Babi, M., & Aghajani, S. (2012). Comparison of social anxiety with bullying-victim behavior in students with and without learning disabilities. *Journal of Learning Disabilities*, 12(1), 62-72. [In Persain]
- Finn, J. D., & Rock, D. A. (1997). Academic success among students at risk for school failure. *The Journal of Applied Psychology*, 82, 221-234. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.82.2.221>
- Fredricks, J. A., Blumenfeld, P. C., & Paris, A. H. (2004). School engagement: Potential of the concept, state of the evidence. *Review of educational research*, 74(1), 59-109. <https://doi.org/10.3102/00346543074001059>
- Fulk, B. M., Brigham, F. J., & Lohman, D. A. (1998). Motivation and self regulation: a comparison of students with learning and behavior problems. *Remedial and Special Education*, 19(5), 300-309. <https://doi.org/10.1177/074193259801900506>
- Ganji, M., & Ganji, H. (2013). *Psychology of exceptional children based on DSM-5*. Savalan. [In Persain]

- Goodenow, C. (1993). The psychological sense of school membership among adolescents: Scale development and educational correlates. *Psychology in the Schools*, 30, 79-90. [https://doi.org/10.1002/1520-6807\(199301\)30:1<79::AID-PITS2310300113>3.0.CO;2-X](https://doi.org/10.1002/1520-6807(199301)30:1<79::AID-PITS2310300113>3.0.CO;2-X)
- Hekmatian, M., Noushadi, N., & Nikdel, F. (2019). Academic boredom in social studies lessons based on classroom structure, teaching quality, and teacher's emotional support. *Quarterly Journal of Educational Psychology*, 14(49), 29-51. [In Persain] <https://doi.org/10.22054/jep.2018.29765.2145>
- Ihmeideh, F., & Al-Maadadi, F. (2020). The effect of family literacy programs on the development of children's early literacy in kindergarten settings. *Children and Youth Services Review*, 118, 105462. <https://doi.org/10.1016/j.chilyouth.2020.105462>
- Jadidi, S. (2019). The mediating role of academic enthusiasm in the relationship between academic help-seeking and academic adaptation of students. *Rooyesh-e-Ravanshenasi (Psychology Growth)*, 8(12), 108-114. [In Persain]
- Jie, Z., Roslan, S., Muhamad, M. M., Khambari, M. N. M., & Zaremohzzabieh, Z. (2021). Mitigating academic boredom and increasing well-being among Chinese college students based on a positive education approach. *Journal of Educational and Social Research*, 11(6), 91-91. <https://doi.org/10.36941/jesr-2021-0131>
- Klassen, R. M., & Lynch, S. L. (2007). Self efficacy from the perspective of adolescents with learning disabilities and their specialist teachers. *Journal of Learning Disabilities*, 40(6), 494-507. <https://doi.org/10.1177/00222194070400060201>
- Kula, S. S. (2022). The Relationships between the Academic Boredom and Lifelong Learning Tendency. *International Journal of Progressive Education*, 18(3), 12-24. <https://doi.org/10.29329/ijpe.2022.439.2>
- Miller, R. B., Greene, B. A., Montalvo, G. P., Ravindran, B., & Nichols, J. D. (1996). Engagement in academic work: The role of learning goals, future consequences, pleasing others, and perceived ability. *Contemporary Educational Psychology*, 21, 388-422. <https://doi.org/10.1006/ceps.1996.0028>
- Mohammadi, H., Salmabadi, M., & Mahdavi Fard, A. (2019). Investigating the role of parental literacy on academic achievement and mental health of students. *Advances in Behavioral Sciences*, 4(32), 25-39. [In Persain]
- Moradi, A., Babaei, A., & Karami, J. (2020). The Role of Emotional Self-Regulative, and Behavioral Procrastination in Anticipation of Students' School Engagement. *Biquarterly Journal of Cognitive Strategies in Learning*, 8(14), 57-71. [In Persain] <https://doi.org/10.22084/j.psychogy.2019.15259.1695>
- Moradi, M., Fathi, D., Gharibzadeh, R., & Faeidfard, Z. (2016). Comparison of academic burnout, academic procrastination, and loneliness in students with and without learning disabilities. *Journal of Medical Sciences Studies*, 27(3), 248-256. [In Persain]
- Nikandam Kermanshahi, H., Safaeirad, A., Erfani, N., & Yarahmadi, Y. (2021). The structural model of emotional regulation difficulty and academic boredom: The mediating role of academic self-handicapping in students. *School Psychology and Education*, 10(4), 123-138. [In Persain] <https://doi.org/10.22098/jsp.2022.1460>
- Nozari, V., Zare, A., & Karimi Jashni, T. (2022). The effectiveness of chess on reducing cognitive and mathematical problems in students with learning disabilities. *New Strategies in Psychology and Educational Sciences*, 14, 113-119. [In Persain]
- Pekrun, R., Goetz, T., Daniels, L.M., Stupnisky, R.H., Perry, R.P. (2010). Boredom in achievement settings: exploring control value antecedents and performance outcomes of a neglected emotion. *Journal of Educational Psychology*, 102(3): 531-549. <https://doi.org/10.1037/a0019243>
- Pekrun, R., Götz, T., Titz, W., Perry, R.P. (2002). Academic emotions in students' self-regulated learning and achievement: a program of qualitative and quantitative research. *Educational Psychologist*, 37(2), 91-105. https://doi.org/10.1207/S15326985EP3702_4
- Plata, M., Trusty, J., & Glasgow, D. (2005). Adolescence with learning disabilities: are they allowed to participate in activities?. *Journal of Educational Research*, 98, 136-143.

- Robinson, W. P. (1975). Boredom at school. *British Journal of Educational Psychology*, 45(2), 141-152. <https://doi.org/10.1111/j.2044-8279.1975.tb03239.x>
- Saba, B., Ghafarri, O., Hashemi Nosratabad, T., & Nazari, V. (2022). The Effectiveness of Emotional Intelligence Skills Training on Academic Enthusiasm, Burnout and Self-Regulation in Prodigal Students. *Biquarterly Journal of Cognitive Strategies in Learning*, 10(18), 223-247. <https://doi.org/10.22084/j.psychogy.2021.23075.2254>
- Sainio, P., Eklund, K., Hirvonen, R., Ahonen, T., & Kiuru, N. (2021). Adolescents' academic emotions and academic achievement across the transition to lower secondary school: The role of learning difficulties. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 65(3), 385-403. <https://doi.org/10.1080/00313831.2019.1705900>
- Salehi, R. (2016). Examining the role of parental involvement in academic persistence of students with the mediation of satisfaction and academic enthusiasm. *School Psychology Quarterly*, 10(1), 101-114. [In Persian]
- Shafi, F., & Zoghi, L. (2022). A structural model of exam anxiety based on academic enthusiasm, perfectionism, and time management with the mediation of academic help-seeking in students. *Training in Police Sciences*, 10(39), 41-74. [In Persian] <https://doi.org/10.22034/tps.2022.1267239.1587>
- Shahrekipour, H., Karamizadeh, S., & Karamati, M. (2009). Investigating the effectiveness of family education in reducing the stress of mothers of children with reading and writing learning disabilities. *New Thoughts in Educational Sciences Quarterly*, 4(3), 47-62. [In Persian]
- Uscianowski, C., Almeda, M. V., & Ginsburg, H. P. (2020). Differences in the complexity of math and literacy questions parents pose during storybook reading. *Early Childhood Research Quarterly*, 50, 40-50. <https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2018.07.003>
- Zahed, A., Rajabi, S., & Omid, M. (2012). Comparison of social, emotional, academic adaptation, and self-regulated learning in students with and without learning disabilities. *Quarterly Journal of Learning Disabilities*, 1(2), 43-62. [In Persian]
- Zainuddin, Z., Perera, C. J., Haruna, H., & Habiburrahim, H. (2020). Literacy in the new norm: stay-home game plan for parents. *Information and Learning Sciences*. <https://doi.org/10.1108/ILS-04-2020-0069>